

VIKO BIBLIOTEKOS VEIKLA 2025

Ataskaitiniu laikotarpiu bibliotekos paslaugų informacinėje sistemoje „Alma“ ir „Primo VE“ apjungti VIKO ir buvusios VTDK bibliotekų elektroniniai katalogai ir virtualioji biblioteka, po apjungimo bibliotekos naudotojai gali patogiau ieškoti informacijos vienoje virtualiojoje bibliotekoje Primo VE. Katalogų apjungimo darbų procesai vyko tris mėnesius, atsakingi bibliotekos darbuotojai šiam procesui skyrė papildomo darbo ir laiko.

2025 m. Kolegijos bibliotekos ištekliams įsigyti išleista 139,9 tūkst. Eur, tai yra 22,9 proc. mažiau nei 2024 m. (181,3 tūkst. Eur). Lėšų išleista mažiau nei planuota, dėl kelių priežasčių: 2025 m. patirtas išlaidas duomenų bazių prenumeratai papildomai kompensavo Lietuvos mokslo taryba, todėl už duomenų bazių prenumeratą reikėjo sumokėti 15 proc. visos sumos, o 2024 m. mokėta 29 proc.; iki kolegijų sujungimo buvo atskirų dviejų kolegijų knygų pirkimai, tad knygų pirkimams 2024 m. išleista daugiau lėšų; 2024 m. buvo mokamas eLABa narystės mokestis, o 2025 m. nario mokesčio mokėti nereikėjo; VILNIUS TECH elektroninių knygų prenumeratos mokestis perkeltas 2026 m., o sumažėjus knygų PVM mokesčiui iki 5 proc., už 2026 m. VU ir KTU elektroninių knygų prenumeratą sumokėta mažesnė suma nei 2025 m. Iš ištekliams įsigyti skirtų lėšų – 59,4 tūkst. Eur skirti naujoms knygoms ir kitiems dokumentams (fiz. vnt.) įsigyti, 28,6 tūkst. Eur – spausdintų periodinių leidinių prenumeratai, 51,4 tūkst. – elektroniniams ištekliams (duomenų bazių, elektroninių periodinių leidinių ir atskirų knygų prenumerata, įskaitant narystės mokesčius). Sumažėjus išlaidoms, sumažėjo ir vieno studento aprūpinimui informacijos ištekliais skirta suma – 21,3 Eur (2024 m., 27,2 Eur).

Tradicinį bibliotekos fondą papildė 1724 vnt. 853 pavad. naujų leidinių: nupirkta – 1625 vnt. (40,4 proc. užsienio leidėjų), paramos būdu gauti – 99 vnt. Palyginus su 2024 m., leidinių gauta 18,3 proc. mažiau, o lėšų išleista 3,1 proc. mažiau. Ataskaitiniu laikotarpiu tęsiami bibliotekos fondo peržiūros darbai, atrenkami praradę aktualumą, fiziškai ir funkciškai nusidėvėję, o sujungus MTF ir DIF fakultetus ir besidubliuojantys dokumentai, todėl nurašytų leidinių skaičius ženkliai didėjo (77,5 proc.), iš viso nurašyta 13 360 vnt. dokumentų 68,5 tūkst. Eur sumai, todėl bibliotekos fizinis fondas mažėja (1 lentelė).

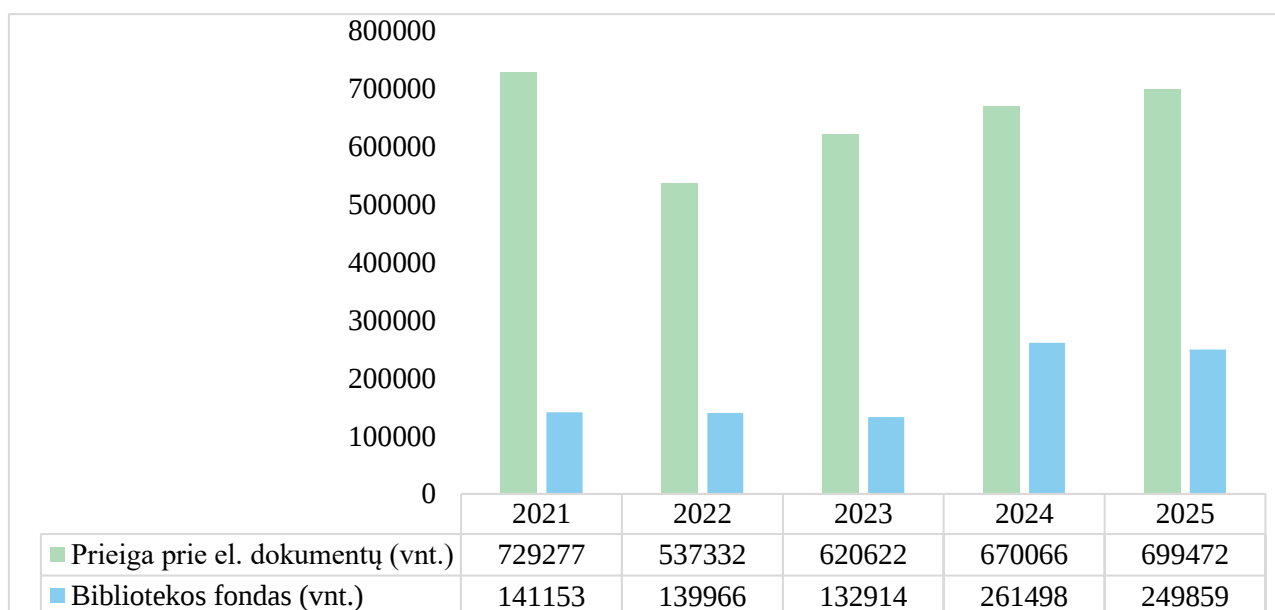
2025 m. gauti 104 pavad. (51 proc. užsienio kalbomis) 137 periodinių leidinių komplektai, iš jų 20 pavad. prieinami elektroniniu formatu. Palyginus su 2024 m., periodinių leidinių komplektų skaičius sumažėjo 4,9 proc., o elektroninių periodinių leidinių skaičius pakito neženkliai (1 pavad. mažiau).

1 lentelė. Pagrindiniai bibliotekos veiklos rodikliai 2021-2025 m.

Bibliotekos veiklos rodikliai	2021	2022	2023	2024	2025
Bibliotekos fondas (fiz. vnt.)	141153	139966	132 914	261498	249859
Gauta per metus (fiz. vnt.)	1990	1975	2117	2110	1724
Periodinių leidinių prenumerata (pavad.)	98	87	102	116	104
Gauta parama (tūkst. Eur)	1,12	0,7	0,5	1,9	7
Registruotų skaitytojų skaičius	7831	7761	7 693	9564	9435
Apsilankymų skaičius	31342	40724	37 408	49460	50336
Dokumentų išduotis (fiz. vnt)	96852	88374	73 473	33441*	28680*
Skaityklų darbo vietų skaičius	267	265	265	338	338
Interneto skaityklų darbo vietų skaičius	64	57	57	104	104
Kompiuterizuotos darbo vietos personalui	27	28	28	34	34
Darbuotojų skaičius (etatai)	20	20	20	26	26
Bibliografinių įrašų el. kataloge (nauji pavad.)	840	748	647	537	609
Prieiga prie e-dokumentų (pavad.)	729277	537332	620622	670066	699472
Viso teksto dokumentų panauda (pavad.)	126261	225429	117374	142953	191901

*Pasikeitė dokumentų išduoties apskaičiavimo metodika pagal LNB atnaujintą „Nacionalinės bibliotekų veiklos statistinės informacijos rengimo tvarkos aprašą“, prie išduoties nebeskaiciuojami knygų išdavimo termino pratęsimai.

2025 m. bibliotekos elektroninių išteklių skaičius nežymiai padidėjo – 4,3 proc. (x lentelė), nes duomenų bazių prenumeratą papildė dvi kolekcijos: Education Source Ultimate (EBSCO), skirta PDF studijų kryptims, ir VU elektroninių knygų kolekcija, taip pat vietoj duomenų bazės Computer & Applied Sciences Complete (EBSCO) prenumeratai pasirinkta tos pačios tematikos, bet didesnė (žurnalų skaičiumi) duomenų bazė Applied Science and Technology Source (EBSCO). Iš viso Kolegijos naudotojai turėjo prieigą prie 526,4 tūkst. pavadinimų viso teksto elektroninių knygų (2024 m. 507,8 tūkst. pavad.), iš jų: 1,7 tūkst. Lietuvos leidėjų elektroninių knygų (KTU, VILNIUS TECH, VU, Vitae litera, KU, KVK ir VDU knygų kolekcijose) ir 524,7 tūkst. užsienio leidėjų elektroninių knygų (eBook Academic Collection (EBSCO), Academic Complete (Proquest Ebook Central) ir Skillsoft duomenų bazėse). Mokslinių žurnalų ir kitų tęstinių viso teksto leidinių pasiūla siekė 40,8 tūkst. pavadinimų (2024 m. 36,4 tūkst.) šiose prenumeruojamose duomenų bazėse: EBSCO Publishing (eIFL.net DB paketas – 8 duomenų bazės), Medline Ultimate (EBSCO), Applied Science and Technology Source (EBSCO), CINAHL Ultimate (EBSCO), Education Source Ultimate (EBSCO), Emerald Management eJournals Collection, Taylor & Francis, Springer Journals ir Wiley Online Library. Be knygų ir tęstinių leidinių vartotojai turėjo prieigą prie 132,3 tūkst. pavadinimų kitų išteklių (2024 m. 125,8 tūkst.): straipsnių, vaizdo ir garso įrašų (Vetlexicon), didelės raiškos kultūros objektų vaizdų (ARTSTOR), prieigą prie įvairių rinkos tyrimų duomenų (Passport), standartų ir kitų išteklių. Biblioteka naudotojams siūlo ir atviros prieigos duomenų bazes, atskirus leidinius bei elektronines knygas, kurie prieinami per Kolegijos virtualiąją biblioteką Primo VE. Elektroninių leidinių pasiūla 2025 didėjo, todėl padidėjo ir atotrūkis tarp elektroninių ir fizinių leidinių pasiūlos (1 pav.). Elektroniniai leidiniai sudaro 74,1 proc. (2024 m. 71,9 proc.) visų bibliotekos išteklių.

1 pav. VK bibliotekos fizinių ir elektroninių dokumentų skaičiaus dinamika 2021-2025 m.

Per ataskaitinį laikotarpį biblioteka prenumeravo 25 duomenų bazes, o 2026 m. užprenumeruotos 24 duomenų bazės, iš jų 20 prenumeruojama per LMBA, ŠMSM skirus finansavimą mokslo ir studijų duomenų bazių prenumeratai, todėl už šių duomenų bazių prenumeratą Kolegija sumokėjo tik kofinansavimo mokestį (22 proc. visos sumos) – 30,3 tūkst. Eur. 2025 m. pabaigoje dalį šių lėšų (7 proc.) kompensavo Lietuvos mokslo taryba, todėl lėšų duomenų bazių prenumeratai išleista mažiau nei planuota -20,7 tūkst. Eur.

Per 2025 m. lankytojų fizinis lankomumas fakultetų bibliotekose išlieka panašus, pastebimas neženklus 1,8 proc. padidėjimas (x lentelė), o virtualių apsilankymų bibliotekoje rodiklis padidėjo 18,3 proc. (53,4 tūkst., 2024 m. – 45,2 tūkst.): bibliotekos interneto puslapių (LT ir EN) peržiūros

siekė 48,1 tūkst., nuotoliniuose mokymuose dalyvavo ir įrašus peržiūrėjo per 3 tūkst. naudotojų, o naujų knygų ir teminių virtualių parodų (Sway, Office 365) peržiūros siekė 2,3 tūkst. kartų. Elektroninių išteklių panauda taip pat didėjo – net 34,2 proc., atsisųsta ir peržiūrėta 191,9 tūkst. dokumentų.

Biblioteka nuolat vykdo mokymus bei teikia individualias konsultacijas bibliotekos paslaugų, išteklių ir informacijos paieškos, plagiatų patikros, citavimo bei bibliografinių duomenų tvarkymo įrankių temomis, iš viso 2025 m. įvyko 186 mokymai (41 proc. daugiau nei 2024 m.), iš jų – 93 nuotoliniu būdu Teams aplinkoje, mokymuose dalyvavo per 3,1 tūkst. dalyvių; mokomieji ir mokymų vaizdo įrašai įkelti Microsoft 365 Stream aplinkoje, įrašų peržiūros siekia 1,8 tūkst. kartų.

Bibliotekos naudotojai aktyviai naudojami ne tik informacijos ištekliams, bet ir naujomis Studijų ir mokslo išteklių centro erdvėmis, per 2025 m. individualaus, grupinio darbo bei mokymo auditorijos erdvės buvo rezervuotos 673 kartus.

Kolegijos bibliotekos paslaugų informacinėje sistemoje ALMA 2025 m. parengti 609 nauji originalūs bibliografiniai įrašai, eLABa PDB talpykloje užregistruota 485 Kolegijos darbuotojų publikacijų bei meno darbų, iš viso talpykloje institucijos autoriams priskirta 5,6 tūkst. publikacijų ir meno darbų

Bibliotekos darbuotojai dalyvauja ir kelia kvalifikaciją įvairiuose seminaruose, prisideda prie tarptautiškumo plėtros, dalyvauja Erasmus+ personalo mobilumo programoje (2025 m. 2 stažuotės).

Parengė
Kristina Blaževičienė
Studijų ir mokslo išteklių tarnybos vadovė
2026-01-20